

SOOSIANA	XXIX	2008	36
----------	------	------	----

In memoriam dr. Károly Bába
(1935-2007)

Dr. Fűkőh Levente

by

Levente Fűkőh, Dr.

In memoriam dr. Bába Károly
(1935-2007)

Dr. Bába Károly 1935. április 29-én született Budapesten. Iskoláit Szegeden végezte. Középiskolai és egyetemi tanulmányai során kötelezte el magát a biológia tudományával. A csigák iránti érdeklődését nagymértékben meghatározta, hogy az egyetemi évek során szoros, munkakapcsolat alakult ki közte és dr. Horváth Andor között. A tanár-diák kapcsolat egyre inkább barátivá alakult. Ugyancsak az egyetemi évek alatt alakult ki az életen át tartó, baráti és szakmai kapcsolata dr. Richnovszky Andorral és dr. Kovács Gyulával.

1957-ben szerzett biológia-kémia szakos tanári diplomát a Szegedi Tudományegyetemen. Az egyetem elvégzése után középiskolai tanárként és az egyetem Állatélettani Intézetében félállású tanársegédként dolgozott.

1964-ben a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Állattani Tanszékére került, ahol 31 éven keresztül, 1995-ig, nyugállományba vonulásáig oktatott. Oktató munkája mellett folyamatosan, nemzetközileg is elismert kutatómunkát végzett. Tudományos munkásságának első jelentős állomása volt az 1966-os év, amikor sikeresen megvédte „*Összehasonlító malakológiai sávzóna vizsgálatok*” című egyetemi doktori disszertációját.

Munkássága során, mesterét követve, legszívesebben a Tisza és az Alföld malakológiai kutatását végezte. Jól mutatja ezt az Alföld szakirodalmának áttekintése, ahol a malakológia címszó alatt Dr.

Bába Károly nevével találkozunk legtöbbször. Azonban bátran állíthatjuk, hogy szinte nincs az országnak olyan tájegysége, ahol élete során ne végzett volna gyűjtéseket.

A malakológiai kutatások során szerzett ismereteit a természetvédelem területén is felhasználva, a hazai nemzeti parkokban folyó kutatások egyik aktív résztvevője volt. A legjelentősebb munkát, mint kutatásvezető a Bükk Nemzeti Park területén végezte, de dolgozott a Kiskunsági Nemzeti Park, a Körös-Marosi Nemzeti Park és a Balaton területén is. Érdeklődése, gyűjtőszrenvedélye gyakran vitte határon kívüli területekre is, mint például az Erdélyi-középhegység, Keleti-Kárpátok, Szlovák-karszt.

A növényársulások és malakológiai közösségek kapcsolatának vizsgálata, valamint a hazai csigafauna állatföldrajzi, ökológiai elemzésének területén úttörő munkát végzett. Nem volt véletlen tehát, hogy „*Csiga-együttesek regionális szünökölógiai, állatföldrajzi vizsgálata az Alföldön és Bükkben*” című disszertációjának megvédésével szerezte meg a kandidátusi címet 1996-ban, melyet olyan nagyszabású munka előzött meg, mint a „*Bükk Nemzeti Park puhatestűinek faunatórténeti és komplex ökológiai vizsgálata*”.

Tudományos munkásságának teljessé tétele érdekében számos hazai és nemzetközi szervezetben vállalt aktív tevékenységet. Tagja volt többek között az MTA Köztestületének, MTA SZAB Környezetvédelmi-Ökológiai Szakbizottságának, az MTA SZAB Genetikai Bizottságának, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulatnak, a Magyar Biológiai Társaságnak, a Magyar Malakológus Szekciónak. A kölföldi szervezetek közül az Unitas Malacologica, a Societe Italiana di Malacologia, a Conchological Society of Great Britain and Ireland, a Deutsche Malakozoologische Gesellschaft, az Erste Vorarlberger Malakologische Gesellschaft tudhatta tagjának.

Tudományos közéleti tevékenysége elismeréseként, 2007-ben elnyerte a Magyar Biológiai Társaság által adományozott „Gorka Sándor” díjat.

Malakológiai tárgyú publikációinak száma közel 200. Ezt egészíti ki a konferencia kötetekben megjelent 56 előadás kivonata, - amelyek többek között a genfi, milánói, amszterdami, sienai, perpignoni, budapesti, edinburghi, novi sadi, tübingeni, pármái, helsinki, kolozsvári, ungvári, szatmárnémeti, vigói, salzburgi, müncheni, washingtoni, firenzei konferenciákon tartott előadásai alapján készültek. Továbbá 7 malakológiatörténeti dolgozata és egyéb ismeretterjesztő cikkei jelentek meg.

Öt évtizedes munkássága során összegyűjtött anyaga ma több hazai közgyűjteményben tanulmányozható. A legjelentősebb gyűjteményi egységek a szegedi Mórá Ferenc Múzeumban, illetve a gyöngyösi Mátra Múzeumban találhatóak.

A szárazföldi és édesvízi Mollusca fauna mellett érdeklődése kiterjedt a tengeri puhatestűekre is. Tengeri gyűjteményének egy jelentős részét szintén a Mórá Ferenc Múzeumban helyezte el.

2007. augusztus 7-én bekövetkezett váratlan halála nem tette lehetővé, hogy életművét saját meglegedésére zárhassa le.

Ezzel a SOOSIANA különszámmal emléke előtt szeretnénk tisztetegni, kéziratban maradt cikkeinek közlésével (Szerkesztő Bizottság).